Æble/PæreNYT

Nr. 2 // 19. februar 2020

FÆLLES

Forårsklargøring af sprøjten

Sprøjten har stået stille vinteren over og bør gennemgås for fejl og mangler, inden den tages i brug til forårssprøjtningerne.

Rengør sprøjten, filtre og dyser:

- Start med at vaske sprøjten udvendigt og indvendigt, enten med et godkendt rengøringsmiddel til sprøjter, eller med tredobbelt salmiakspiritus (1 liter til 100 liter vand). Lad midlet virke i både tank, armatur, bom og dyser i en times tid. Husk at betjene ventiler m.m. for at skylle alle slangerne igennem. Rengøring af sprøjten skal enten foregå på en vaskeplads med opsamling eller ude i marken.
- Fortsæt med at rense dyser og samtlige filtre. Nye dyser kan eventuelt monteres på sprøjten, hvis de gamle virker slidte. Det er en relativt lille udgift, set i forhold til sikkerheden for at sprøjtevæsken fordeles korrekt, og dyserne giver den rette mængde sprøjtevæske.
- Når sprøjten er rengjort, gennemgås slanger for knæk og utætheder, samt alle bevægelige dele og pakninger smøres med syrefri olie.
- Hvad gør man med frostvæsken?

Inden forårsklargøringen står sprøjten formentlig med frostvæske i slanger, filter og tank. Det giver en stor sikkerhed for, at der ikke opstår frostsprængninger i løbet af vinteren. Men hvad gør man med frostvæsken, når foråret kommer? Frostvæske har faremærkningen `Sundhedsfare`, og skal derfor bortskaffes som farligt affald. Det der kan opsamles, skal enten afleveres ved kommunes genbrugsstation, eller man kan gemme og genbruge frostvæsken.

Skurv

- Der kan opstå fare for skurvinfektion, når følgende 3 forhold er opfyldt samtidig: modne sporer, grønt fremme og regnvejr. Ved lave temperaturer skal der dog være lang tid med bladfugtighed før der kan opstå infektionsfare.
- Ved skurv i pærer kan der forekomme gren-skurv, og herfra spredes konidiesporer. Konidiesporer behøver ikke modnes før de kan spredes.
- I skurv-modtagelige sorter og hvor der var skurv i 2019, skal skurv-bekæmpelsen starte på grøn spids, når der er udsigt til forhold som giver infektionsfare.

INDHOLD:

FÆLLES 1
Forårsklargøring af sprøjten 1
Skurv 1
Udvikling 2
Bladgødskning 2
Olie mod æg 2
Monilia-mumier 3
Beskæring af nyplantninger 4
Maskinbeskæring 5

KONVENTIONEL 5
GØDNING 5
Ukrudtsbekæmpelse 6
MaisTer 7

Udvikling

Køreforholdene gør det vanskeligt at få gjort det, der skal gøres: udbringning af gødning og sprøjtning for ukrudt og mod skurv. Følg med på udviklingen i de tidlige sorter, så sprøjtningerne mod skurv kan begynde rettidigt.

Lucas 18. februar 2020. Hold øje med hvornår der er grønt fremme, for så skal man være klar til at påbegynde skurv-sprøjtningerne.

Lucas 18. februar 2020 fra samme træ. Disse knopper er ved at åbne sig. Knopperne er mere runde og åbner sig før de andre knopper. Formodentlig skyldes det, at de er inficeret med bakteriesygdommen pseudonomas.

Bladgødskning

- Så snart knopskællene løsner og det første grønne kommer til syne i knopperne, er det tid for at bladgødske med kobber **før** regnvejr.
- Doseringen af kobberoxychlorid er op til 1,5 kg/ha og afhænger af behovet.
- Kobber kan blandes med olie, hvis der er behov for det og det passer tidsmæssigt med hinanden.
- Kobberhydroxid indeholder 64% kobber, mens kobberoxychlorid indeholder 51% kobber. Bruger man kobberhydroxid ligger doseringen så på op til 1,2 kg/ha.
- Vi har ingen erfaring med brug af kobberhydroxid om foråret og ved derfor heller ikke om der er fare for svidning. Generelt bør der altid ved brug af nye og ukendte produkter tænkes på faren for svidninger/skrub.
- Kobber må kun bruges i **ø**kologi, hvis der foreligger konsulenterklæring.

Olie mod æg

- Temperaturen skal være over 8 grader og der må ikke komme frost inden for 2 døgn efter behandling med olie.
- Undgå brug af svovl i minimum 3 dage før og efter en behandling med mineralolie.
- Blandes i forholdet 100 l vand per 2 liter Fibro.
- Fibro Olie er tilladt mod æg af pærebladlopper og spindemider, men har sideeffekt på æg af andre arter f.eks. tæger og røde æblebladlus.

- Fibro Olie er også tilladt i Økologi.
- Tjek prisen hos din forhandler før du bestiller.

Pærebladlopper

- Pærebladlopper overvintrer som voksne. De bliver aktive og lægger æg på de første lune forårsdage. De bryder sig ikke om at lægge æg på steder, der er behandlet med olie.
- Fibro Olie er tilladt mod æg af pærebladlopper med max 2 behandlinger pr. år med minimum 2 dages interval. Dosering: 30 l/ha. Max 40 l/ha pr. år.

Spindemider

- Æg af spindemider ses som små røde æg i massevis på undersiden af grenvinkler og ved bladar. Få overblik over hvor i plantagen, der er problemer med spindemider. De har det med at findes koncentreret i dele af plantagen, så lokalisér hvor de er og vurdér om der er behov for tiltag.
- Behandlingstidspunktet er, når æbletræerne er på knopbrydning/svulmende knop. Virkningen af olien på æg af spindemider er i form af kontaktvirkning, idet olien lægger sig som en film og "kvæler" æggene.
- Fibro Olie er tilladt mod æg af spindemider med max 1 behandling om året. Dosering: 30 l/ha.
- Sørg for god dækning for maksimal effekt. Kør to gange i rækken (frem og tilbage).

Monilia-mumier

- Sørg for at fjerne monilia-mumier. Det er de indtørrede klumper af frugter, der hænger i træerne. De skyldes inficerede frugter i den foregående sæson. Særligt i Ingrid Marie kan der sidde mange mumier.
- Mumierne vil sidde i træet og være smittekilde i løbet af den kommende sæson. Pil dem derfor ned og smid dem i køregangen for at reducere smittetrykket.

Monilia inficerer frugten gennem sår. Ingrid Marie er slem til at sprække og få monilia.

Rådne frugter som ikke blev fjernet i sæsonen, tørrer ind og blive til mumier, hvorfra der spredes smitte året efter.

Beskæring af nyplantninger

- I nyplantninger er lystilgangen god til alle dele af træet, derfor behøver man ikke tage grene ud for at få lys ind i træet. Samtidig forsyner toppen rødderne og dermed opbygges rodsystemet. Meget svage/nedgående grene kan fjernes.
- Om det overhovedet er nødvendigt at beskære nyplantninger vil blandt andet afhænge af trækvaliteten. Et passende antal grene i rigtig tykkelse og højde på træet, samt mulighed for vanding, er argumenter for at undlade beskæring. Sættes der yoke-system kan kraftige sidegrene knækkes og lægges ned på tråden fremfor at blive taget ud (dette gøres først 3 uger før blomstring).
- Skudspidserne i enderne af bundgrenene klippes altid af. Er grenene meget bøjelige eller ønsker man at stimulere til brydning inde på grenen kan klippes et stykke ind på grenen.
- I nyplantninger bør træer med kræftinfektioner på stammen erstattes med nye træer.

Nyplantninger beskæres minimalt. Kun meget svage/nedgående grene og for lavtsiddende grene fjernes. Skudspidserne i enderne af bundgrenene klippes altid af.

Kun hvis grenene er meget bøjelige eller i sorter, som danner nøgne grenpartier (Aroma, Ingrid Marie), hvor man ønske at stimulere til brydning inde på grenen, kan klippes et stykke ind på grenen.

Maskinbeskæring

Hvis man påtænker at starte maskinbeskæring er det nu, formningen af træerne skal gøres. Hvis det kan foretages i en periode med frost eller en længere periode med tørt vejr er det en fordel af hensyn til at undgå infektioner af frugttrækræft.

Ved start i ældre træer starter man med rundsav. Bredden af træerne skal være ca. 35 cm ved basis og 25-30 cm i toppen på hver side af træer så den totale træbredde bliver 70 cm i bund og 55 cm i top.

KONVENTIONEL

GØDNING

- Vi opfordrer til at få udarbejdet en gødningsplan tilpasset de specifikke behov i den enkelte plantage.
- Ved brug af jordanalyser, som afdækker jordens CEC-kompleks, får man et billede af hvor mange næringsstoffer jorden kan holde på og hvordan indholdet af de forskellige næringsstoffer er fordelt procentvis i forhold til hinanden.
- Udover jordprøver og bladprøver bør vækstniveauet og **mængden af blomsterknopper** indgå i vurderingen af behov for gødningstilførsel. Hvis man formoder, at der har været **udvaskning** i løbet efteråret/vinteren, er det en grund til at øge mængderne af gødningstilførsel.
- Tilførsel af **organisk materiale/gødning** giver bedre jordstruktur og liv i jorden, og anbefales.
- Tallene herunder er blot vejledende og tager udgangspunkt i en strategi, hvor behov for yderligere tilførsel i sæsonen vurderes.

Kvælstof - gødning

Tidspunkt:
Store træer: 6 uger før blomstring
Småtræer: 4 uger før blomstring (rødder ligger øverligt)

Mængde:
Vejledning (mængder er koncentreret i rækken):
Æbler: 25-35 kg N pr. ha
Pærer: 40-50 kg N pr. ha

Tilpas mængden:

- Forventet vækstniveau/rodbeskæring og mængde blomsterknopper skal indgå i vurderingen af behov for N-tilførsel.
- Ved meget lavt vækstniveau kan der være behov for 50-60 kg N pr. I så fald skal man overveje at tilføre gødningen af 2 omgange dvs. 6 uger før blomstring gives 30 kg og så gives 25 kg lige før blomstring.

Produkter
Om foråret er den ideelle fordeling af kvælstof som 50% nitrat (NO3-) og 50% ammonium (NH4+). Denne fordeling opnås eksempelvis med følgende produkter:

Produkt	Total N	Nitrat	Ammonium
Kalkammon-salpeter (KAS)	27%	13,7 %	13,3%
14-3-15 (klorfattig)	14%	5,7%	8,3%

Fosfor - gødning

Fosfortal (Pt):
Optimalt 4-6

Mængde:
Tommelfingerregel: Omkring 25 kg P pr. ha (bredspredt!) fører til en stigning i Pt på 1 enhed. Hvis ingen jordanalyser/gødningsplan, gå ud fra **10-20 kg P** pr. ha (koncentreret i rækken).

Kalium - gødning

Kaliumtal (Kt):
Optimalt 20-30. Hvilken ende af intervallet, som bør tilstræbes, afhænger af æbler/pære, jordtype, sort m.m.

Mængde:
Tommelfingerregel: Omkring 25 kg pr. ha (bredspredt!) fører til en stigning i Kt på 1 enhed.
Forudsat at indholdet af kalium i jorden er passende således at der blot skal suppleres for at holde niveauet ved lige, kan følgende bruges som rettesnor:
Clara Frijs med mange knopper: 100-125 kg K pr ha (koncentreret i rækken).
Småfaldne æblesorter i god bæring og mange knopper: ca 100 kg K pr ha (koncentreret i rækken).
Storfrugtede sorter (Gråsten, Aroma, Jonagored, Bellida, Lucas): 75-100 kg K pr ha (koncentreret i rækken).

Forslag til produkter:

Produkt	Kalium	Magnesium	
Patentkali	25%	6%	
Svovlsur kali	41,5 %	0	Ved Mg-tal over 15

Kaliumklorid anbefales generelt ikke på grund af indholdet af klorid, idet der er fare for, at andelen af klorid ikke når at blive vasket ud inden træernes rodaktivitet begynder.

Ukrudtsbekæmpelse

- Udover at bekæmpe ukrudtet fordi det konkurrerer med træerne om vand og næring, så bør det også holdes nede for at undgå, at mus og mosegrise trives i plantagen og gør skade på træerne.
- Varmeudstrålingen fra renholdt jord er større, og det vil dermed have betydning for temperaturen i træerne, at der rent under træerne. Ved frost i blomstringen er det små forskelle, som afgør, om/hvor omfattende skaden bliver.

- Glyphosat/Round-up virker helt ned til 3-5 °C, men jo lavere temperaturen er, jo længere tid går der før effekten ses.
- Om det er nødvendigt at gøre brug af diflufenican og MaisTer i etablerede plantager, afhænger af det givne ukrudtsproblem. Hvis ukrudtsbekæmpelse med glyphosat og MCPA har været tilfredsstillende hidtil, er der næppe grund til at lave noget om.
- I nyplantninger kan det derimod være en fordel at anvende Diflufenican-holdige midler eller MaisTer umiddelbart efter plantning.

Diflufenican-holdige midler (DFF, Legacy, Quartz)

- Godkendelsen til "mindre anvendelse" i vinterhalvåret gælder kun DFF, Legacy, Quartz, men ikke Diflanil.
- Behandlingsfristen i træer i bæring er 8 måneder, mens behandlingsfristen i etableringsårene er før knopbrydning.
- Diflufenican er et jordmiddel som er god til frøukrudtsarter, men har stort set ingen virkning på rodukrudt.
- Diflufenican-holdige midler skal anvendes på fugtig, bar jord. Når jorden er fugtig opnås en god fordeling af midlet. Midlet lægger sig som en film og virker først, når ukrudtsfrøene spirer og midlet optages af kimstængel og blade.
- Doseringen af DFF ligger på max 0,25 l/ha. Eksempel: Hvis der skal sprøjtes 0,25 liter pr. hektar i en 10 hektar plantage, så skal sprøjten kalibreres til at give 0,25 l/ha i det sprøjtede areal. Hvis trærækken fylder ca. 1/3 af arealet (dvs. omkring 3,3 hektar i dette eksempel) så bliver forbruget af DFF i hele den 10 ha store plantage ca. 0,83 liter (3,3 hektar x 0,25 l/ha).

MaisTer

- I træer i bæring skal midlet anvendes med fuld afskærmning **før knopbrydning**.
- MaisTer er et bladmiddel som vil være særligt effektivt mod fremspirende ukrudt som blandt andet hyrdetaske, fuglegræs, brandbæger, hvidmelet gåsefod.
- Brugt på det rigtige tidspunkt vil MaisTer også have virkning på hanespore, der er blevet et problemukrudt. Hanespore fremspirer i løbet af forsommeren så en behandling før knopbrydning vil næppe have effekt til den tid hvor hanespore fremspirer.
- MaisTer vil være særlig aktuelt i nyplantninger og unge træer.
- MaisTer tilsættes MaisOil for at forbedre virkningen på græsser.

REDAKTØRER

Maya Bojesen
Tlf. 21 71 77 57
myb@hortiadvice.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47
hlp@hortiadvice.dk

Lene Baarts
Tlf: 40 45 99 98
lba@hortiadvice.dk

Hortiadvice tager forbehold for tastefejl og lignende. Nyhedsbrevet må ikke videresendes. Hortiadvice har copyright på billederne